

Jaarverslag 2016

Colofon

Stichting Mentorschap Midden Nederland
Koningin Wilhelminalaan 3
3527 LA Utrecht
KvK: 30216901
info@mentorschapmiddennederland.nl
www.mentorschapmiddennederland.nl

Voorwoord

Voor u ligt het laatste jaarverslag van Mentorschap Midden Nederland. Vanaf 1 januari 2017 zijn we gefuseerd met Mentorschap Noordwest-Holland tot Stichting Mentorschap (Noordwest en Midden).

Het jaar 2016 hebben we benut om de fusie goed voor te bereiden. Natuurlijk ging het gewone werk ook door. Aanmelders van cliënten wisten ons te vinden en gelukkig geldt dat ook voor nieuwe vrijwilligers. Als bestuur zijn we er trots op dat onze mentoren het verschil maken in de levens van zoveel cliënten. Veel dank daarvoor gaat uit naar de vrijwilligers die zich als mentor op een of andere manier inzetten om ervoor te zorgen dat onze cliënten vertegenwoordigd worden.

In 2016 vierden we dat we dit al 10 jaar op deze manier doen. Met een bijzondere avond voor onze vrijwilligers, een magazine en een seminar voor buurtteams besteedden we hier aandacht aan. De positieve reacties en waardering voor ons werk bij deze gelegenheden hebben we zeer gewaardeerd.

Met dit jaarverslag willen we u inzicht geven in de activiteiten die we in 2017 hebben uitgevoerd en de wijze waarop we dat gedaan hebben. We wensen u veel leesplezier en hopen dat u betrokken blijft bij ons werk!

Margot van Sluis-Barten
Voorzitter

Rob Monen
Bestuurslid
(voorzitter van juli t/m december 2016)

Utrecht
10 april 2017

Inhoudsopgave

1.	Activiteiten en resultaten	4
a.	Aantallen mentoren en cliënten	4
b.	Opleiding scholing en begeleiding	5
c.	Publiciteit en voorlichting	6
d.	Inzet mentoren bij mishandeling en misbruik	9
2.	Samenwerking	10
3.	Kwaliteit	12
a.	Wettelijke eisen	12
b.	Registratieprogramma Mentorschapdossier	12
c.	Klachten	13
4.	Organisatie	14
	Bijlage 1: Samenstellingsverklaring jaarrekening 2016	16

1. Activiteiten en resultaten

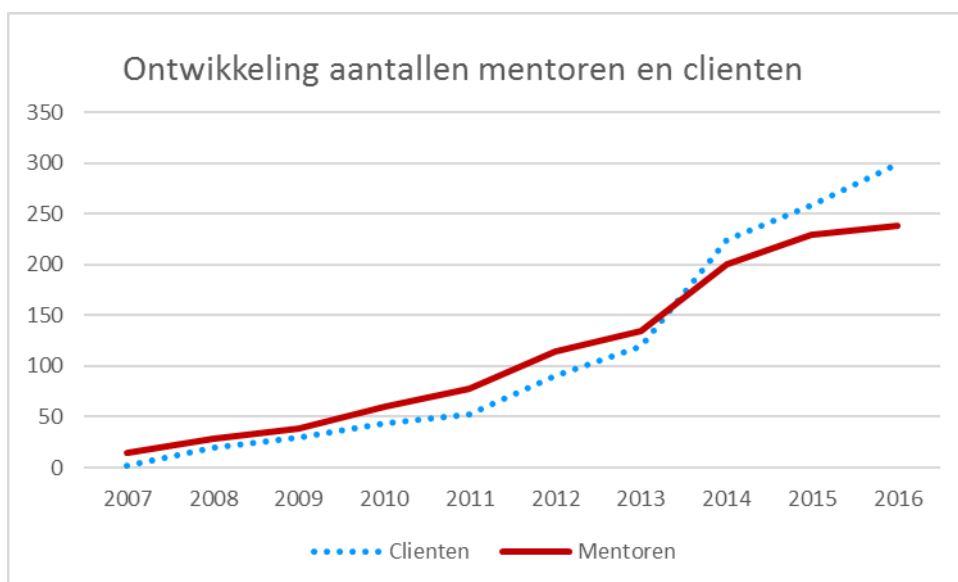
MMN zet mentoren in voor mensen die door hun ziekte of beperking niet volledig in staat zijn voor zichzelf op te komen en beslissingen te nemen. De cliënten zijn kwetsbare mensen en mentoren krijgen een behoorlijke verantwoordelijkheid. Zowel bij de selectie, voorbereiding als het begeleiden van mentoren en bij aanmelding en koppeling van cliënten staat zorgvuldigheid voor MMN voorop.

De werving, selectie, scholing en begeleiding van mentoren en de aanmelding en koppeling van cliënten zijn de belangrijkste activiteiten van MMN. Daarnaast verzorgt MMN activiteiten die als doel hebben de bekendheid van mentorschap en van MMN te vergroten.

a. Aantallen mentoren en cliënten

In 2016 zijn de aantallen cliënten en mentoren opnieuw gestegen. Op 31 december 2016 waren er 299 cliënten waarvoor (een vrijwilliger van) MMN benoemd was als mentor. Daarnaast werd voor 17 cliënten het mentorschap voorbereid en werd voor 24 cliënten nog gezocht naar een mentor.

In onderstaande tabel staat het aantal cliënten per jaar sinds het bestaan van MMN (steeds gemeten op 31 december), voor wie een beschikking is afgegeven door de rechtbank en het aantal mentoren dat benoemd/gemandateerd is.

Tabel 1 Ontwikkeling totaal aantal mentoren en cliënten met beschikking, per jaar (zoals gemeten op 31 december van het betreffende jaar).

Beëindigde mentorschappen

Het mentorschap voor cliënten van MMN wordt vrijwel altijd ingesteld voor onbepaalde tijd. Sinds 2014 is in de wet opgenomen dat de rechter minimaal iedere vijf jaar moet beoordelen of het mentorschap dient te worden voortgezet. Mentoren leveren een bijdrage aan die beoordeling door in hun jaarlijkse rapportage aan te geven of zij van mening zijn dat het mentorschap voortgezet dient te worden.

In 2016 werd in totaal 59 keer een aanmelding/ mentorschap geannuleerd. Doordat de stichting sinds 2014 benoemd kan worden als mentor kan de aanvraag ook alvast ingediend worden wanneer er nog geen passende vrijwilliger gevonden is. De periode tussen het indienen van de aanvraag en de beschikking wordt nu benut om een passende vrijwilliger te vinden. De periode tussen aanmelding bij de stichting en het afgeven van de beschikking door de rechtbank is daarmee verkort. De kans dat de aanmelding wordt geannuleerd in die periode (bijvoorbeeld omdat de cliënt overlijdt) is daarmee kleiner geworden, waardoor het (relatieve) aantal annuleringen is gestabiliseerd.

<i>Status</i>	<i>Aantal</i>
Aanmelding/ wachtlijst	5
Kennismakingsperiode	4
Aanvraag bij rechtbank	2
Mentorschap ingesteld	34
Afwijzing	14
Totaal	59

Tabel 2 Fasen waarin annulering/ beëindiging plaatsvond.

b. Opleiding scholing en begeleiding

Introductiecursus

Alle vrijwilligers die starten bij MMN volgen de introductiecursus. Deze cursus is onderdeel van het selectieproces. In 2016 is deze cursus 6 keer gegeven. In totaal hebben 71 aspirant mentoren de introductiecursus gevolgd (gemiddeld 12 deelnemers per cursus).

MMN organiseert doorlopend (bij)scholing voor mentoren in de vorm van themabijeenkomsten.

Er is een jaarlijkse cyclus van onderwerpen die per jaar een actuele invulling krijgt. De vaste thema's zijn:

- Doelgroepen
- Communicatie

- Ethiek
- Wet- en regelgeving
- Zorg
- Actueel onderwerp

In 2016 zijn de themabijeenkomsten gevuld met onderstaande onderwerpen.

<i>Thema</i>	<i>Aantal keer gegeven</i>	<i>Aantal deelnemers</i>
Doelgroep LVB	1x	10
Handvatten bij overlijden	2x	18
Ethiek	3x	51
Afstand en Nabijheid	2x	43
Motivatie en communicatie met Hans van Breukelen: speciale jubileumthemabijeenkomst.	1x	83
Totaal	9x	205

Tabel 3 Themabijeenkomsten in 2016 en aantal mentoren dat deze gevolgd heeft

Het totaal aantal mentoren dat een themabijeenkomst heeft gevolgd is niet het aantal unieke mentoren. Mentoren kunnen meerdere bijeenkomsten gevolgd hebben. Naast de themabijeenkomsten organiseren regiocoördinatoren in hun regio 2 tot 4 keer per jaar een regiobijeenkomst. Ontmoeting en uitwisseling staat daar centraal. In 2016 is dit voor het eerst in alle regio's en structureel gebeurd.

Scholing aan externen

In 2013 is MMN gestart met het aanbieden van training voor professionals. Zij verkrijgen met deze cursus basiskennis over mentorschap. Deelnemers zijn voornamelijk personen die het mentorschap beroepsmatig uitvoeren, bewindvoerders en medewerkers van zorgaanbieders. In 2016 is de basiscursus mentorschap voor externen 4 keer aangeboden (1 x geannuleerd vanwege te weinig aanmeldingen). Er hebben in totaal 43 personen aan deelgenomen.

c. Publiciteit en voorlichting

Bekendheid van MMN en mentorschap zorgt ervoor dat zowel cliënten (en hun aanmelders) als toekomstige mentoren MMN weten te vinden. MMN zet zich hiervoor op verschillende manieren in.

In 2016 voerde MMN het landelijke project 'Voorlichting en Ondersteuning' uit samen met de andere regionale stichtingen en Mentorschap Nederland. Dit project wordt gesubsidieerd door het ministerie van VWS. In het kader daarvan biedt MMN zich aan en wordt uitgenodigd om voorlichting te

verzorgen bij bijeenkomsten van bijvoorbeeld zorgverleners, cliënten(organisaties) of mantelzorgers. In 2016 heeft MMN 22 keer een dergelijke voorlichting verzorgd.

Onderwerpen van deze voorlichting zijn bijvoorbeeld: de (on-) mogelijkheden van de inzet van een beschermingsmaatregel, de wijze waarop de procedures bij de rechtbank verlopen en wie een beschermingsmaatregel kan aanvragen en uitvoeren.

Daarnaast adviseert en informeert MMN personen die (mogelijk) mentorschap nodig hebben, familieleden en zorgverleners. De meeste vragen die MMN van deze personen krijgt gaan over mentorschap, maar soms ook over aanverwante onderwerpen zoals beschermingsbewind, curatele en volmacht.

Publicaties

In 2016 zijn in de geschreven pers meerdere artikelen over MMN verschenen. Omdat niet altijd bij MMN bekend is of een persbericht wordt geplaatst en omdat soms ook op initiatief van bijvoorbeeld vrijwilligerscentrales over MMN gepubliceerd wordt is het exacte aantal publicaties niet bekend. Het ligt naar verwachting tussen de 10 en de 20.

Website

De website www.mentorschapmiddennederland.nl wordt gebruikt om geïnteresseerden te informeren over mentorschap en de organisatie. Ook worden regelmatig nieuwsberichten geplaatst. In 2016 bezochten maandelijks meer dan 1100 personen de website. Dit is 10% meer dan in voorgaande jaren.

Sociale media

Samen met alle regionale stichtingen en de vereniging Mentorschap Nederland gebruikt MMN diverse sociale media accounts. Het twitteraccount en het facebookaccount hadden eind 2016 ieder afzonderlijk ongeveer 400 volgers.

Op YouTube staan verschillende filmpjes die vooral gericht zijn op werving van vrijwilligers voor het mentorschap.

Folders

MMN heeft één folder met informatie voor potentiële vrijwilligers/ mentoren en één folder met informatie voor cliënten/ aanmelders. In 2016 zijn ongeveer 1000 van dergelijke folders verspreid bij beurzen, markten, via zorgaanbieders en vrijwilligerscentrales en op verzoek per post aan personen verstuurd. Tevens is een flyer beschikbaar ten behoeve van markten en beurzen met een korte wervende tekst.

In het kader van het 10 jarig jubileum is in 2016 een magazine uitgegeven met een oplage van 2000 exemplaren. Dit magazine is verspreid bij

verschillende gelegenheden, onder meer bij het seminar dat MMN organiseerde voor wijk/buurtteams met als doel hun kennis over beschermingsmaatregelen te vergroten.

Radio/televisie

Regelmatig worden vacatures via de vrijwilligerscentrales bekend gemaakt op regionale radio- en televisiezenders. Bij gelegenheden zoals vrijwilligersmarkten en beursvloeren wordt soms een medewerker of vrijwilliger van MMN geïnterviewd door een regionale tv-zender. In 2016 heeft (net als in 2015) een landelijke radiocampagne plaatsgevonden. Van 22 augustus t/m 4 september werd een spotje over mentorschap uitgezonden op radiozenders NPO 2 en 4. Het doel was tweeledig: het mentorschap meer bekendheid geven en mensen oproepen zich aan te melden als mentor. Het spotje leverde MMN 8 nieuwe aanmeldingen van mentoren op.

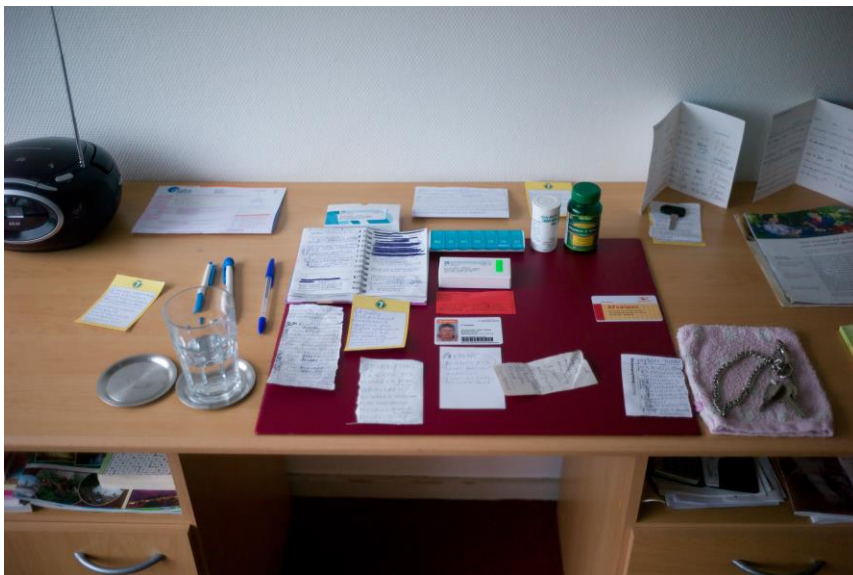
d. Inzet mentoren bij mishandeling en misbruik

In het kader van het project 'Met mentorschap in veilige handen' is het stappenplan ouderenmishandeling in gebruik genomen in 2014. Dit geeft medewerkers en vrijwilligers handvatten hoe te handelen bij vermoedens van misbruik en mishandeling bij ouderen. Bescherming bij mishandeling en misbruik is onderdeel geworden van de basis cursus en de daarbij behorende reader. Alle vrijwilligers en medewerkers zijn daarmee voorbereid op mogelijke situaties van mishandeling en misbruik en zijn op de hoogte van het stappenplan.

Meldingen en gebruik stappenplan

In 2016 hoefde het stappenplan niet gebruikt te worden omdat er geen situaties waren bij lopende mentorschappen waarbij sprake was van (een vermoeden) van mishandeling of misbruik.

MMN werkt samen met Veilig Thuis om waar nodig middels de inzet van mentorschap bescherming te bieden tegen mishandeling en/ of misbruik. MMN adviseert daarnaast zorgorganisaties, gemeenten en Veilig Thuis over de inzet van beschermingsmaatregelen (curatele, bewind en mentorschap) in situaties waarin sprake is van (een vermoeden van) mishandeling/ misbruik.

2. Samenwerking

Om te zorgen dat cliënten ons vinden, dat mentoren hun werk goed kunnen doen en MMN kan functioneren, werken we samen met andere organisaties.

Zorgaanbieders/ aanmelders

Zorgaanbieders en andere verwijzers in de werkregio van MMN zorgen ervoor dat hun cliënten die een mentor nodig hebben bij MMN aangemeld worden. Wanneer de mentor aan het werk is zijn zorgverleners het eerste aanspreekpunt voor mentoren, voor overleg over de zorg- en hulpverlening aan hun cliënt.

MMN had in 2016 met ruim 60 verschillende zorgaanbieders contact voor aanmelding of uitvoering van het mentorschap. Aan de bekendheid van MMN onder aanmelders en zorgaanbieders is in 2016 gewerkt door voorlichting te geven, folders te verspreiden en gesprekken te voeren met zorgverleners. In de praktijk blijkt dat zorgverleners veelal nog uitleg nodig hebben over de taken en bevoegdheden van een mentor.

MMN heeft vanaf 2015 extra ingezet op bekendheid bij gemeenten. Daarbij bleek dat kennis over beschermingsmaatregelen bij wijk- en buurtteams veelal ontbreekt. Daarom is in 2016 specifiek voor deze groep in het kader van het jubileum een seminar georganiseerd.

Rechtbank

Het mentorschap wordt ingesteld door de rechtbank (sector Kanton). Er is goed contact tussen Mentorschap Midden Nederland en de rechtbanken in het werkgebied: rechtbank Midden Nederland (locaties Utrecht en Lelystad) en rechtbank Rotterdam (locatie Dordrecht). Ook nadat het mentorschap ingesteld is door de rechtbank, is een goede samenwerking van belang. De rechtbank houdt toezicht op de uitvoering van het mentorschap. MMN legt soms situaties voor aan de rechtbank of wordt gevraagd zich te verantwoorden over situaties wanneer een betrokkene daarover contact gezocht heeft met de rechtbank.

MMN wordt regelmatig benaderd door de rechtbank wanneer er een zaak is waarvoor een onafhankelijke mentor gezocht wordt. Ook verwijst men familieleden of beginnende mentoren naar MMN voor het volgen van de introductie cursus mentorschap en/of voor advies.

Jaarlijks wordt over alle individuele mentorschappen gerapporteerd aan de rechtbank. MMN had al de gewoonte om dit te doen. Sinds 2015 vraagt de rechtbank ook actief om rapportage middels een door hen vastgesteld formulier.

Mentorschap Nederland en regionale stichtingen

MMN is lid van de vereniging Mentorschap Nederland. Mentorschap Nederland onderhoudt namens de regionale stichtingen landelijke contacten met onder meer landelijke (zorg/ cliënten) koepelorganisaties, ministeries en politici. Ook draagt Mentorschap Nederland bij aan de landelijke bekendheid van mentorschap.

Mentorschap Nederland zet zich bovendien in voor kwaliteit van mentorschap door kennisdeling, deskundigheidsbevordering en uitwisseling tussen de regionale stichtingen te organiseren.

De medewerkers van MMN hebben in 2016 deel genomen aan de door Mentorschap Nederland aangeboden deskundigheidsbevordering voor coördinatoren: over samenwerking/ functioneren van de stichting.

Mentoren, regiocoördinatoren en medewerkers hebben bovendien deel genomen aan de landelijke Dag van de Mentor.

Gemeenten

Het werkgebied van MMN bestrijkt eind 2016 ruim 40 gemeenten. De bijdrage in de kosten die cliënten aan MMN betalen voor het mentorschap wordt soms vergoed door de gemeente vanuit de regeling voor bijzondere bijstand. Cliënten of hun bewindvoerders dienen hiervoor een verzoek in bij hun gemeente. Dit verzoek en de vergoeding van bijzondere bijstand gaat niet via MMN.

De centrumgemeenten Utrecht, Hilversum, Almere, Amersfoort en Dordrecht verstrekten MMN in 2016 subsidie voor de inzet van mentoren voor personen waarbij sprake is van (een vermoeden van) mishandeling of misbruik en het verlenen van advies daarover. De inzet van een mentor in dergelijke situaties vraagt meer tijd in de intakefase en meer begeleiding van de mentor. Deze gemeenten vergoeden (mede namens de gemeenten in hun centrumgebied) deze extra inzet (zie ook 1.d.)

3. Kwaliteit

a. Wettelijke eisen

Mentorschap Midden Nederland is sinds 2012 getoetst volgens de kwaliteitseisen 'Goed Mentorschap' van Mentorschap Nederland. Deels komen die eisen overeen of worden hogere eisen gesteld middels de gewijzigde wetgeving en Algemene Maatregel van Bestuur die in 2014 van kracht zijn geworden.

Op 1 februari 2016 is MMN getoetst door het Keurmerkinstituut in opdracht van de Commissie van Toezicht op Kwaliteit. Op 26 maart 2016 heeft de Commissie van Toezicht op Kwaliteit verklaard dat Mentorschap Midden Nederland voldoet aan de kwaliteitseisen en verplichtingen, zoals gesteld in het Besluit Kwaliteitseisen Curatoren, Beschermingsbewindvoerders en Mentoren (Stb. 2014, 46) en de kwaliteitseisen en verplichtingen zoals vervat in het toetsingskader 'Goed Mentorschap'.

De commissie maakte vijf opmerkingen die alle betrekking hebben op het gebruik van formulieren. Omdat de opmerkingen van de commissie volgens Mentorschap Midden Nederland strijdig zijn met de werkbaarheid in de praktijk is hierover (op 31 maart 2016) een brief gestuurd aan de commissie. Op deze brief is niet gereageerd. Wel is vernomen dat de toetsingen in 2017 door een andere instantie uitgevoerd worden.

b. Registratieprogramma Mentorschapdossier

Sinds februari 2015 werkt MMN met online registratie van de (uitvoering van) mentorschappen. In het programma Mentorschapdossier worden gegevens van cliënten en mentoren opgeslagen en bijgehouden. Mentoren, regiocoördinatoren en coördinatoren kunnen via een beveiligde website op ieder moment de gegevens inzien en notities en documenten opslaan die relevant zijn voor de uitvoering van het mentorschap.

Doelen van het werken met dit programma zijn:

- Continuïteit: Bij (tijdelijk) stoppen van de mentor is het dossier inzichtelijk voor de waarnemer/ opvolger.
- Privacy: Gegevens van cliënten en mentoren zijn opgeslagen in een veilige omgeving waar alleen geautoriseerde personen toegang toe hebben.
- Toezicht: Zoals wettelijk vereist wordt, heeft de stichting (coördinatoren en regiocoördinatoren) aantoonbaar inzicht in de dossiers van mentoren.

De instructie om met Mentorschapdossier te werken is onderdeel geworden van de introductie cursus. Een deel van de mentoren heeft moeite met het gebruik van Mentorschapdossier. Met extra ondersteuning door

regiocoördinatoren en coördinatoren hoopt MMN in 2017 te bereiken dat de dossiers van alle lopende mentorschappen volgens de afspraken bijgehouden worden.

c. Klachten

Mentorschap Midden Nederland is aangesloten bij de landelijke klachtencommissie van Mentorschap Nederland. Binnen MMN kunnen cliënten of anderen met klachten eerst terecht bij de klachtencontactpersoon die bemiddelt of de klacht doorgeleidt naar de landelijke commissie.

In 2016 is één klacht direct ingediend bij de landelijke klachtencommissie. De klacht is ontvankelijk verklaard. Na mondelinge behandeling van de klacht door de klachtencommissie is deze van oordeel dat de klacht op alle punten ongegrond is. De klachtencommissie adviseerde de stichting om op de website op te nemen de opsomming van taken van de mentor zoals die zijn omschreven in de wet en de kwaliteitseisen. Dit advies is overgenomen.

Eind 2015 is een klacht bij de klachtencontactpersoon gemeld, die in 2016 is afgewikkeld. De klagers zijn onder leiding van de klachtencontactpersoon in gesprek gegaan met de aangeklaagde. Na een drietal bemiddelingsgesprekken heeft dit geleid tot een afronding die alle partijen tevreden stemde.

De organisatie is door de klachtencontactpersoon gevraagd goede notie te nemen van de klachten en waar nodig verbeteringen te bewerkstelligen.

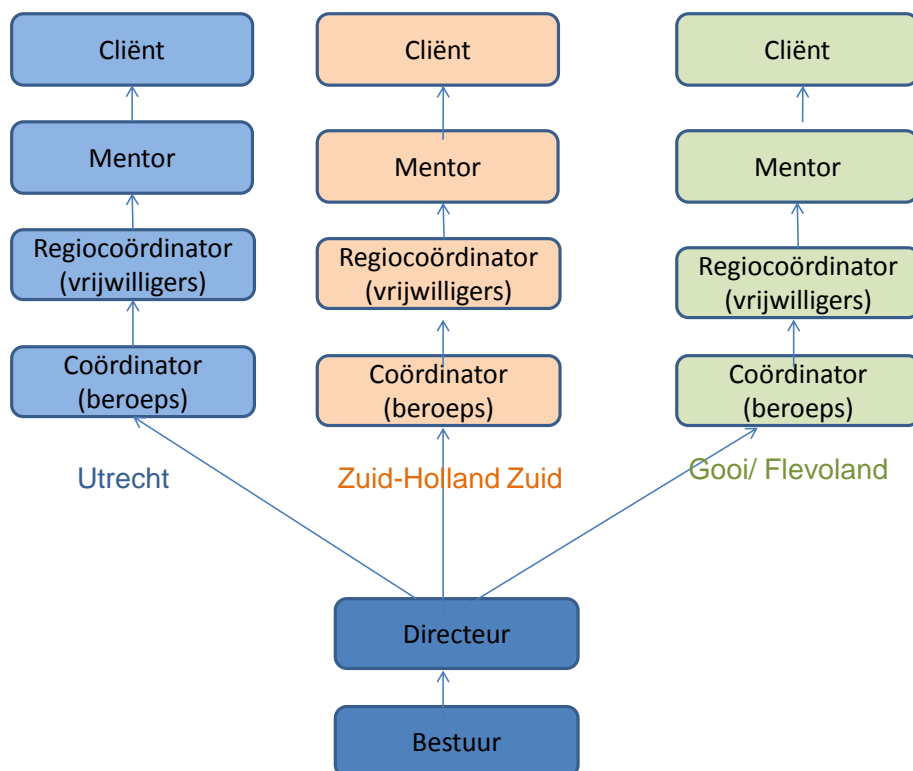
Eén klager nam in 2016 contact op met de klachtencontactpersoon. De klager heeft de gelegenheid gekregen om de klachten te uiten. Dit gebeurde op initiatief van de klager via mail en WhatsApp. De klachtencontactpersoon heeft de klachten samengevat en voorgesteld om te bemiddelen of door te geleiden naar de klachtencommissie. De klager heeft van dit voorstel geen gebruik gemaakt.

De klachtencontactpersoon heeft de inhoud van de klachten in grote lijnen besproken met de directeur. Dit gaf geen aanleiding om wijzigingen aan te brengen in het beleid of de uitvoering door de organisatie.

4. Organisatie

Mentorschap Midden Nederland is een stichting.

Organogram

Vrijwilligers

Op 31 december 2016 waren er 221 vrijwilligers in functie als mentor (met beschikking) voor in totaal 299 cliënten en 11 actief als regiocoördinator. Verder waren er in 2016 een administratief medewerker, een ambassadeur en een PR-adviseur als vrijwilliger werkzaam bij Mentorschap Midden Nederland.

Bestuur

Het bestuur van Mentorschap Midden Nederland bestaat uit vrijwilligers. Aanstelling vindt plaats middels coöptatie. Bestuursleden worden voor vier jaar aangesteld en kunnen maximaal twee keer herbenoemd worden. In mei 2016 is een bestuurlijke unie gevormd met stichting Mentorschap

Noordwest-Holland en zijn bestuursleden van stichting Mentorschap Noordwest-Holland toegetreden tot het bestuur van stichting Mentorschap Midden Nederland (en andersom).

In onderstaand overzicht staan de namen en zittingstermijn van de bestuursleden op 31 december 2016. De stichting is met ingang van 1 januari 2017 opgegaan in Stichting Mentorschap. Voor nieuw aangetreden bestuursleden zijn dan ook geen zittingstermijnen meer vastgesteld.

Bestuurslid	Datum aantreden	Einde eerste periode	Einde tweede periode bij herbenoeming	Einde derde periode bij herbenoeming
Mw. M.M. van Sluis-Barten, voorzitter	Jan. 2007	Jan. 2011	Sept. 2014	Sept. 2018
Dhr. J.P.H. Brandt, secretaris	Jan. 2007	Jan. 2011	Jan. 2015	Jan. 2019
Dhr. J. Mol, penningmeester	Mei 2010	Mei 2014	Mei 2018	Mei 2022
Mw. B.S. van Zeeland	31 dec. 2013	Dec. 2017	Dec. 2021	Dec. 2025
Dhr. R. Monen	Mei 2016			
Mw. M. Nagtegaal	Mei 2016			
Dhr. J.M. Veldt	Mei 2016			
Dhr. F.J.N. Lute	Mei 2016, uitgetreden per 1 juli 2016			

Tabel 5 Overzicht bestuursleden en zittingstermijnen

Personeel

In 2016 waren de volgende medewerkers in dienst bij MMN:

- Mw. R. van Goethem (coördinator, in dienst vanaf 1 april 2010)
- Dhr. E. Herks (coördinator, in dienst van 1 augustus 2014 t/m 30 september 2016)
- Mw. A. Weijzenfeld (coördinator, in dienst vanaf 1 oktober 2015).
- Mw. M. den Ouden (coördinator, in dienst vanaf 15 augustus 2016)
- Mw. A. Slingerland (directeur, in dienst vanaf 1 januari 2007).

Bijlage 1: Samenstellingsverklaring jaarrekening 2016